



**USTAVNI SUD CRNE GORE**

**IZVJEŠTAJ  
O  
RADU USTAVNOG SUDA  
U  
2016. GODINI**

**Podgorica, 2017. godine**

## SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE.....	3
I POSTUPANJE SA PREDMETIMA I OSNOVNI STATISTIČKI PODACI.....	4
1.Podaci o novoprimljenim predmetima.....	5
2.Podaci o ukupnom broju predmeta u radu.....	5
3.Podaci o broju riješenih i neriješenih predmeta na kraju 2016. godine.....	5
II RJEŠAVANJE PREDMETA IZ USTAVNOSUDSKIH NADLEŽNOSTI.....	7
1.Zakoni i drugi opšti akti Skupštine Crne Gore.....	8
2. Propisi i drugi opšti akti.....	9
2.1.Uredbe i drugi akti vlade.....	9
2.2. Propisi i drugi akti ministarstava i drugih državnih organa.....	9
2.3. Opšti akti organa lokalne samouprave.....	9
2.4. Opšti pravni akti drugih subjekata.....	9
3. Odlučivanje po ustavnoj žalbi.....	9
3. Postupak za rješavanje sukoba nadležnosti.....	11
4. Rješavanje izbornih sporova.....	11
III ODNOS USTAVNOG SUDA I SKUPŠTINE CRNE GORE.....	11
IV IZVRŠENJE ODLUKA USTAVNOG SUDA.....	12
V – ORGANIZACIONI OBLICI RADA USTAVNOG SUDA.....	12
Sjednica Ustavnog suda i vijeća.....	12
Redakciona komisija.....	13
VI JAVNOST RADA USTAVNOG SUDA.....	13
VII MEĐUNARODNOPRAVNA SARADNJA.....	13
VIII SARADNJA SA DRUGIM DRŽAVNIM ORGANIMA USTANOVAMA I ORGANIZACIJAMA ..	15
IX USLOVI RADA USTAVNOG SUDA.....	15
X ZAKLJUČNE OCJENE.....	16

## UVODNE NAPOMENE

Izveštaj o radu nužno je početi podsjećanjem da Ustavnim sud, kao poseban državni organ koji štiti ustavnost i zakonitost i zajemčena ljudska prava i slobode, o pitanjima iz svoje nadležnosti koja su utvrđena odredbom člana 149. Ustava, odlučuje samostalno i nezavisno. Ustavna pozicija Ustavnog suda, razlog je što se u teoriji ustavnog prava, ovaj državni organ nerijetko smatra reprezentom posebne „četvrte grane vlasti“.

Brojne Ustavom utvrđene nadležnosti Ustavnog suda i izuzetno široko postavljena dostupnost ovog organa svim fizičkim i pravnim licima, organima, organizacijama i grupama lica, zahtijevaju od Ustavnog suda maksimalno angažovanje na rješavanju najrazličitijih ustavnosudskih sporova.

Donošenje novog Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore, a zatim i Poslovnika Ustavnog suda Crne Gore, značajno je doprinijelo stvaranju uslova za efikasnije postupanje Ustavnog suda. Rad Ustavnog suda, saglasno Amandmanima na Ustav i Zakonu o Ustavnom sudu, u prethodnoj godini odvijao se ne samo na sjednici Ustavnog suda, već i na sjednicama vijeća, ustanovljenih Poslovníkom, što je rezultirao povećanim brojem riješenih predmeta u izvještajnom periodu, koji konstantno raste iz godine u godinu.

Prioriteti Ustavnog suda u ovom periodu bili su: jačanje i osposobljavanje Službe Ustavnog suda, koja je nezamjenjiv oslonac u radu sudijama i Ustavnom sudu u cijelini, čemu Ustavni sud od proširenja nadležnosti donošenjem Ustava iz 2007. godine, posvećuje posebnu pažnju; razvijanje sopstvene ustavnosudske prakse utemeljene prije svega na praksi Evropskog suda za ljudska prava kao i novo-implementirani informacioni sistem Ustavnog suda, neodvojivi su dio godišnjih rezultata rada.

I pored velikog stepena opterećenosti u radu, nastojanja Ustavnog suda da svojim odlukama doprinese potpunijem razumijevanju Ustavom zaštićenih vrijednosti, posebno u oblasti zaštite ljudskih prava i sloboda, imala su pozitivan uticaj i na postupanje redovnih sudova i drugih državnih organa i organizacija, jer pravna država, podrazumijeva postupanje svih institucija javne vlasti u skladu sa načelom vladavine prava. Navedena nastojanja Ustavnog suda ispoljavala su se primarnim zalaganjem da odluke donijete u postupku apstraktne kontrole i u predmetima po ustavnim žalbama budu zasnovane na detaljno obrazloženim ustavnopravnim razlozima i potkrijepljene praksom i stavovima Evropskog suda za ljudska prava, imajući u vidu da se na toj praksi i stavovima temelje standardi ostvarivanja i zaštite garantovanih prava i sloboda.

Pored toga, Ustavni sud je nastojao da svoje Ustavom utvrđene nadležnosti unaprijedi i učešćem na brojnim stručnim skupovima i aktivnim doprinosom u realizaciji projekata koji su od značaja za zaštitu Ustavom zajemčenih prava i sloboda u državi Crnoj Gori i ujednačavanju sudske prakse, kao i ustanovljavanjem razvijanjem neposredne saradnje sa drugim institucijama i državnim organima.

Posebnu pažnju tokom godine Ustavni sud je posvećivao mjerama za dalje unapređenje unutrašnje organizacije rada, posebno planiranju postupanja u predmetima, rukovodeći se potrebom da se oni, izuzev naročito hitnih, rešavaju po redosljedu prijema i da se obezbijedi što veća ažurnost u njihovom rješavanju. U tom smislu, u okviru raspoloživih sredstava preduzimane su mjere za dalje jačanje informaciono-tehnološke podrške u radu sudijama i stručnoj službi suda, kao i mjere organizacione prirode (formiranje vijeća).

Osnovni cilj godišnjeg izvještaja o radu Ustavnog suda je da građanima i stručnoj javnosti približi rezultate postupanja u predmetima, zapažanja u ostvarivanju pojedinih nadležnosti, ukazivanje na pojave od značaja za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti, ali i način da se javnost upozna s uslovima rada Ustavnog suda i drugim pitanjima od značaja za njegovo djelovanje.

## **I POSTUPANJE U PREDMETIMA I OSNOVNI STATISTIČKI PODACI**

U svojim izvještajima o radu, Ustavni sud već duži niz godina ukazuje na veliki priliv predmeta, posebno izjavljenih ustavnih žalbi i inicijativa za ocjenu ustavnosti zakona. Kao razloge za takvo stanje, kada je riječ o predmetima iz oblasti apstraktne kontrole, Ustavni sud nalazi, sa jedne strane u Ustavom široko uređenom pravu na podnošenje inicijative, kako u pogledu aktivne legitimacije za podnošenje inicijative, tako i zbog činjenice da pred Ustavnim sudom svako lice (fizičko i pravno) može osporiti ustavnost zakona i ustavnost i zakonitost bilo kojeg drugog propisa i opšteg akta. S druge strane obimna zakonodavna aktivnost kojom se pravno uređuju oblasti koje su od važnog interesa za život i rad, kako građana, tako i pravnih lica i drugih subjekata u prethodnom periodu nastavila se i tokom 2016. godine. Pored toga, čestim izmjenama i dopunama zakona, primjena novih zakonskih rješenja, praćena je donošenjem niza novih podzakonskih akata.

Povodom obraćanja građana i drugih podnosilaca Ustavnom sudu, radi zaštite zajemčenih ljudskih prava i sloboda potrebno je ukazati na to da je kontinuirano veliki broj ustavnih žalbi, posebno zadnjih godina, u znatnoj mjeri posljedica njihove ocjene da je nepovoljan ishod postupka pred nadležnim sudovima, rezultat povreda prava na pravično suđenje ili nekog drugog Ustavom zajemčenog prava. Osim toga, i dalje se značajan broj podnosilaca ustavnih žalbi, Ustavnom sudu obraća kao sudu više instance, ne praveći razliku između ustavne žalbe i redovnih i vanrednih pravnih sredstava koji se izjavljuju pred redovnim sudovima.

Konačno, djelotvornost ustavne žalbe, kao mehanizma za zaštitu ljudskih prava i sloboda u državi Crnoj Gori, koju je, u principu, potvrdio Evropski sud za ljudska prava (Presuda Siništaj i drugi protiv Crne Gore<sup>1</sup>), učinila je da Ustavni sud postane institucija od koje svaki građanin očekuje da mu pruži djelotvornu zaštitu.

---

1

[http://hudoc.echr.coe.int/eng#{"fulltext":\["sinistaj"\],"documentcollectionid2":\["GRANDCHAMBER","CHAMBER"\],"itemid":\["001-158885"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/eng#{)

## **1. Podaci o novoprimljenim predmetima**

I pored višegodišnje tendencije rasta broja primljenih predmeta, u 2016. godini, broj predmeta neznatno je smanjen. Ustavni sud je tokom 2016. godine primio 988 predmeta, što je za 18% manje u odnosu na 2015. godinu kada je broj primljenih predmeta iznosio 1209.

Po izjavljenim ustavnim žalbama formirano je 875 predmeta, što je 21% manje u odnosu na 2015. godinu, kada je broj predmeta iznosio 1109. Manji broj izjavljenih ustavnih žalbi u 2016. godini, u poređenju sa ranijim periodom, može se objasniti boljim razumijevanjem instituta ustavne žalbe i pravilnijim shvatanjem kriterijuma dopuštenosti ustavne žalbe od strane jednog broja podnosilaca i njihovih punomoćnika, čemu je u velikoj mjeri doprinijela dosadašnja praksa Ustavnog suda izražena kroz stavove u odlukama po ustavnim žalbama, kao i obrazac ustavne žalbe sa instruktivnim sadržajem za uređenje ustavne žalbe.

S druge strane, u 2016. godini za 13% povećan je ukupan broj predmeta (113), koji se odnosio na zahtjeve za ocjenu ustavnosti zakona (40), ocjenu ustavnosti i zakonitosti drugih propisa i opštih akata (55), izbornih žalbi (15) i sukob nadležnosti (3). Ovih predmeta je, izuzimajući izborne žalbe, u 2015. godini bilo 100.

## **2. Podaci o ukupnom broju predmeta u radu**

Ustavni sud ukazuje da godišnje rezultate rada nije moguće cjelovito sagledati bez predmeta koji su na početku godine prenijeti kao neriješeni iz ranijeg perioda. Ustavni sud je 2016. godinu započeo sa 1606 neriješenih predmeta iz ranijeg perioda. Tokom 2016. godine Ustavni sud je primio 988 predmeta, tako da je u posmatranom periodu u radu bilo ukupno 2594 predmeta.

### **Struktura predmeta u radu je sledeća:**

- 90%, odnosno 2318 od ukupnog broja predmeta u radu, činile su ustavne žalbe (1443 neriješena predmeta iz ranijih godina i 875 novoprimljenih predmeta).

- 10%, odnosno 276 od ukupnog broja predmeta u radu, činili su predmeti iz svih ostalih ustavnosudskih nadležnosti (163 neriješenih predmeta iz ranijih godina i 113 novoprimljenih predmeta). Od ovog broja u radu je bilo 118 predmeta u kojima je zahtijevana ocjena ustavnosti zakona (78 iz ranijih godina i 40 predmeta primljenih u 2016. godini), 140 predmeta po zahtjevima za ocjenu ustavnosti i zakonitosti propisa i drugih opštih akata (85 neriješenih predmeta iz ranijih godina i 55 novih predmeta), 3 predmeta po zahtjevima za rješavanje sukoba nadležnosti primljenih u 2016. godini i 15 predmeta za rješavanje izbornog spora, primljenih u 2016. godini.

## **3. Podaci o broju riješenih i neriješenih predmeta na kraju 2016. godine**

Ustavni sud je u 2016. godini održao 19 sjednica Ustavnog suda, 8 sjednica Pvog vijeća

za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, 8 sjednica Drugog vijeća za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, 1 sjednicu Trećeg vijeća za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama i 6 sjednica Vijeća za rješavanje procesnih pretpostavki za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, na kojima je riješio 1163 predmeta, što je 16,41% više u odnosu na prethodnu 2015. godinu. Među riješenim predmetima su: 1055 predmeta u postupku po ustavnim žalbama, 91 predmet iz oblasti apstraktne kontrole (36 zakona i 55 drugih propisa i opštih akata), 15 predmeta o izbornom sporu i 2 zahtjeva za rješavanje sukoba nadležnosti.

U 2017. godinu prenijet je ukupno 1431 predmet i to: 1269 predmeta po ustavnim žalbama, 161 predmet iz apstraktne kontrole (koje prema strukturi čini 78 zakona i 83 predmeta u kojima su osporeni drugi propisi i opšti akti) i 1 sukob nadležnosti.

Broj neriješenih predmeta na kraju 2016. godine smanjen je za 10% u odnosu na podatke iz 2015. godine, kada je na kraju izvještajnog perioda ostalo neriješeno 1606 predmeta.

Iz navedenih podataka proizilazi da je Ustavni sud riješio veći broj predmeta nego što ih je u istoj godini primio, što znači da je smanjen ukupan broj predmeta koji se u narednu godinu prenose kao nezavršeni<sup>2</sup>.

Ažurnost Ustavnog suda u rješavanju predmeta u postupku po ustavnim žalbama u 2016. godini, koja je veća za 22% u odnosu na raniji period, postignuta je primjenom novih organizacionih oblika rada. Naime, Ustavni sud je u aprilu mjesecu 2016. godine, shodno Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku Ustavnog suda, donio Odluku o određivanju predsjednika i članova vijeća i rasporedu poslova u vijećima za 2016. godinu. Ustavni sud je na sjednicama Vijeća rješavao u prosjeku između 50 i 100 predmeta što je značajno uticalo i na povećanje broja riješenih ustavnih žalbi.

Iz navedenih statističkih podataka, međutim, proizilazi da je broj riješenih predmeta iz oblasti apstraktne kontrole za 21% smanjen u poređenju sa podacima za 2015. godinu. Ako se ima u vidu da je prethodna godina bila izborna i da je Ustavni sud bio opterećen rješavanjem izbornih sporova, kao prioritetnih, može se zaključiti da je i ta okolnost uticala na postizanje manje ažurnosti u rješavanju predmeta iz ove nadležnosti. Pored toga, opredeljenje Ustavnog suda je da po podnijetim inicijativama i predlozima postupa, prije svega saglasno vremenu njihovog podnošenja, imalo je za rezultat smanjenje broja predmeta iz ranijih godina. Naime, na početku izvještajnog perioda neriješenih predmeta iz ranijih godina bilo je 163, a na kraju 2016. godine svega 80<sup>3</sup>.

Svakako, ne treba zanemariti činjenicu da se broj neriješenih predmeta kontinuirano smanjuje, a posebno ustavnih žalbi kojih je na kraju izvještajnog perioda manje za 12% u

---

<sup>2</sup> Ukupan broj završenih predmeta u 2016. godini je 1163, a Ustavni sud je u istom periodu primio 988 predmeta. Broj neriješenih predmeta, koje je Ustavni sud naslijedio iz prethodnih godina, na početku izvještajnog perioda bio je 1606, a na kraju 2016. godine ostalo je neriješeno 1431 predmeta, što je za 10% manje.

<sup>3</sup> Ukupan broj nezavršenih predmeta oznaka U-I i U-II, koje je Ustavni sud naslijedio iz prethodnih godina, na početku izvještajnog perioda bio je 163, a na kraju 2016. godine ostalo je neriješeno 80 predmeta istih oznaka, iz 2012., 2013., 2014., i 2015. godine..

odnosu na podatke sa početka ovog perioda, dok se broj neriješenih predmeta iz oblasti normativne kontrole neznatno smanjio.

U tom smislu, Ustavni sud i u narednom periodu treba da uloži dodatne napore radi smanjenja broja neriješenih predmeta, prvenstveno zbog činjenice što svaki učesnik u postupku pred Ustavnim sudom, saglasno odredbi člana 39. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu, ima očekivanja da će njegova inicijativa, predlog ili ustavna žalba biti riješeni u roku od 18. mjeseci od dana pokretanja postupka. Sud je stanovišta da je pomenuti zakonski rok rješenje kojem se ne može udovoljiti postojećim kadrovskim kapacitetom, a nedovoljna finansijska sredstava onemogućavaju popunjavanje slobodnih radnih mjesta u Službi Ustavnog suda.

Međutim bez obzira na nezadovoljstvo pojedinih podnosilaca podnesaka, dinamikom rada Ustavnog suda, mora se imati u vidu okolnost da odlučivanje u pojedinim predmetima zahtijeva obimniju prethodnu analizu prije donošenja odluke.

Ustavni sud je u 2016. godini, riješio i svih 39 podnijetih zahtjeva pod ustavno sudskom oznakom »R«.

Sastavni dio Izvještaja o radu Ustavnog suda za 2016. godinu, čini statistički pregled koji sadrži bliže podatke o strukturi predmeta prema nadležnostima Ustavnog suda, koji su izraženi u numeričkom i grafičkom obliku.

## **II RJEŠAVANJE PREDMETA IZ USTAVNOSUDSKIH NADLEŽNOSTI**

Tokom godine, iz oblasti apstraktne kontrole (U-I, U-II, U-V i U-VII), riješeno je ukupno 108 predmeta (91 predmet iz apstraktne kontrole, 15 izbornih sporova i 2 postupka za rješavanje sukoba nadležnosti), što je za 29 predmeta manje u odnosu na 2015. godinu. U ovoj godini Ustavni sud je riješio 35% ukupnog broja predmeta u radu iz oblasti apstraktne kontrole.

Struktura predmeta iz oblasti apstraktne kontrole koji su okončani donošenjem odluke ili rješenja o neprihvatanju inicijative, posmatrano prema vrsti osporenih akata je sledeća: zakoni - 23 predmeta; akti vlade - 3 predmeta, akti ministarstava i drugih državnih organa - 3 predmeta, akti lokalne samouprave - 13 predmeta, ostali opšti akti pravnih subjekata (agencije, komore, privredna društva) - 8 predmeta.

Odlučujući povodom podnijetih predloga i inicijativa kojima je zatražena ocjena ustavnosti i zakonitosti, a u pojedinim predmetima i saglasnosti sa potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima Ustavni sud je donio: 14 odluka o ukidanju odredbe/odredaba osporenog akta, 4 odluke o utvrđivanju neustavnosti i nezakonitosti osporenog akta, 29 rješenja kojima se ne prihvata inicijativa za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti osporenog akta, 45 rješenja kojima se odbacuje podnesak zbog toga što je utvrđeno da ne postoje procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje.

Takođe, Ustavni sud je u 15 predmeta rješenjem pokrenuo postupak za ocjenu

ustavnosti i zakonitosti osporenog akta i to: zakona - 4 predmeta, drugih propisa i opštih akata - 11, među kojima su: akti agencija, javnih preduzeća, lokalne samouprave i sindikalnih organizacija.

## 1. Zakoni i drugi opšti akti Skupštine Crne Gore

Odlučujući tokom 2016. godine u predmetima u kojima su bile osporene odredbe zakona, Ustavni sud je donio: 3 odluke o ukidanju osporene odredbe zakona,<sup>19</sup> rješenja o neprihvatanju inicijative za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti osporene odredbe/odredaba zakona,<sup>14</sup> rješenja o odbacivanju inicijative ili predloga za ocjenu ustavnosti i zakonitosti osporenih zakonskih odredaba zbog nedostatka procesnih pretpostavki i 4 rješenja o pokretanju postupka za pojedine osporene zakonske odredbe ili više odredaba istog zakona<sup>4</sup>.

Donoseći meritorne odluke, Ustavni sud je ukinuo pojedine odredbe sljedećih zakona:

- odredbe člana 43. stav 6. **Zakona o izboru odbornika i poslanika** («Službeni list Republike Crne Gore», br. 4/98., 17/98., 14/00., 9/01., 41/02., 46/02., 48/06. i «Službeni list Crne Gore», br. 46/11. i 14/14.) i člana 5. stav 1. Zakona o izboru Predsjednika Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br 17/07.) - Odluka U-I br.23/14, od 23.februara 2016.godine.
- odredbe člana 19. stav 4. u dijelu koji glasi: „i dio troškova prenosa i emitovanja svojih programa putem zemaljskih sistema radio-difuznih predajnika koji nijesu obuhvaćeni budžetom Ministarstva” i člana 63.a **Zakona o javnim radio - difuznim servisima u Crnoj Gori** ("Službeni list Crne Gore", br. 79/08. i 45/12.) - Odluka U-I br.25/12, od 31.marta 2016. godine
- odredbe člana 270. stav 1. tačka 5.a i člana 270.a **Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima** ("Službeni list Crne Gore", br. 33/12 i 58/14.) – Odluka U-I br.3/16, od 29.decembra 2016.godine.

Ustavni sud je pokrenuo postupak za ocjenu ustavnosti odredaba sljedećih zakona:

- odredbe čl. 108, 110 i 110 Zakona osprečavanju korupcije ("Službeni list Crne Gore",br.53/14.) - Rješenje U-I br.4/14 i U br.23/16, od 4. oktobra 2016. godine;
- odredbe člana 26. Zakona o izboru odbornika i poslanika ("Službeni list Crne Gore,br.14/14.) - Rješenje,U-I br.32/14, od 30. novembra 2016. godine;
- odredba člana 23.Zakona o nasljeđivanju ("Službeni list Crne Gore,br.74/08.") - Rješenje U-I br.22/14, od 29. decembra 2016. godine i
- odredbe člana 4.(54.a i 54.b) Zakon o dopunama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti (Službeni list Crne Gore,br.42/15), Rješenje U-I br 6/16, od 29. decembra 2016. godine;

---

<sup>4</sup> Grafički prikaz načina rješavanja predmeta klasifikacione oznake U-I i U-II u odnosu na ukupan broj riješenih predmeta ove oznake nalazi se na strani 7. i 8. statističkog pregleda o radu Ustavnog suda koji čini sastavni dio ovog izvještaja.



## **2. Propisi i drugi opšti akti**

### **2.1. Uredbe i drugi akti vlade**

U predmetima ocjene ustavnosti i zakonitosti uredbi i drugih akata Vlade, Ustavni sud je donio 1 odluku o utvrđivanju neustavnosti, odnosno nezakonitosti osporenog akta,<sup>1</sup> rješenje o neprihvatanju inicijative i 4 rješenja o odbacivanju inicijativa zbog nedostatka procesnih pretpostavki.

### **2.2. Propisi i drugi akti ministarstava i drugih državnih organa**

Po sprovedenom postupku u predmetima u kojima je osporena ustavnost i/ili zakonitost opštih akata organa državne uprave, Ustavni sud je donio 1 odluku o ukidanju osporenog akta i 8 rješenja o odbacivanju podnesaka.

### **2.3. Opšti akti organa lokalne samouprave**

Inicijativama kojima je tražena ocjena ustavnosti i zakonitosti akata organa lokalne samouprave, dominiraju opšti akti kojima je uređena komunalna djelatnost, saobraćaj, stambeni odnosi, radni odnosi službenika lokalne samouprave, planiranje i izgradnja objekata, korišćenje građevinskog zemljišta, lokalne takse i naknade. Ustavni sud je donio 7 odluka o ukidanju pojedinih odredaba ili osporenog akta u cjelini, 2 odluke o utvrđivanju neustavnosti i nezakonitosti osporenog akta, 5 rješenja o neprihvatanju inicijativa, 5 rješenja o pokretanju postupka, dok je u 14 predmeta odbacio inicijative zbog procesnih nedostataka.

### **2.4. Opšti pravni akti drugih subjekata**

U predmetima kojima su inicijativama osporene odredbe kolektivnih ugovora, opštih akata privrednih društava i drugih pravnih subjekata kao što su komore, agencije i dr., Ustavni sud je donio 3 odluke o ukidanju osporenih akata,<sup>1</sup> odluku o utvrđivanju neustavnosti i nezakonitosti osporenog akta, 4 rješenja kojim se ne prihvataju inicijative za ocjenu ustavnosti i zakonitosti osporenih akata, 6 rješenja o pokretanju postupka i 4 rješenja o odbacivanju inicijativa zbog procesnih nedostataka.

## **3. Odlučivanje u postupku po ustavnim žalbama**

Postupanje Ustavnog suda u predmetima ustavnih žalbi<sup>5</sup>, još od 2010 godine predstavlja dominantnu nadležnost Ustavnog suda. Opšti podaci o strukturi predmeta Ustavnog suda pokazuju da se prosječan mjesečni priliv novih ustavnih žalbi kreće između 50 i 90.

Iako se priliv novih ustavnih žalbi u 2016. godini smanjio za 21%, predmeti iz ove nadležnosti i dalje predstavljaju oko 90% predmeta koje Ustavni sud ima u radu.

---

<sup>5</sup> Grafički prikaz načina rješavanja predmeta klasifikacione oznake U-III u odnosu na ukupan broj riješenih predmeta ove oznake nalazi se na strani 9.-19. statističkog pregleda o radu Ustavnog suda koji čini sastavni dio ovog izvještaja.

Tokom 2016. godine, Ustavni sud je riješio 1055 predmeta po ustavnim žalbama, a neriješenih je ostalo 1269 ustavnih žalbi. Broj riješenih predmeta veći je za 16%, nego prethodne godine, kada je Ustavni sud riješio 999 predmeta. Ustavni sud je i u 2016. godini nastavio praksu prioritarnog rješavanja predmeta po ustavnim žalbama prenijetih iz ranijih godina.

U predmetima po ustavnim žalbama Ustavni sud je donio 792 odluke što iznosi 75% ukupno riješenih predmeta, dok je preostalih 263 (25%) predmeta riješeno odbacivanjem i u malom broju obustavljanjem postupka po ustavnoj žalbi.

Kada se donijete odluke analiziraju sa stanovišta ishoda postupka, dolazi se do zaključka da je, takođe, povećan broj odluka kojima je ustavna žalba usvojena. Naime, Ustavni sud je tokom 2016. godine donio 34 usvajajuće odluke, što predstavlja 3% od ukupnog broja ustavnih žalbi koje su meritorno riješene. To je skoro dva puta više nego u 2015. godini, u kojoj je donijeto 19 usvajajućih odluka po ustavnim žalbama. U preostalih 758 (72%) predmeta, u postupku po ustavnim žalbama, Ustavni sud je donio odluku kojom se ustavna žalba odbija, kao neosnovana.

U odlukama kojima su usvojene ustavne žalbe, utvrđena je povreda prava na pravično suđenje iz člana 32. Ustava – u 26 odluka, povreda prava na pravično suđenje iz odredbe člana 32. i prava na imovinu iz odredbe člana 58. Ustava - u 1 odluci, prava na imovinu iz odredbe člana 58. Ustava – u 1 odluci, prava na pravično suđenje iz odredbe člana 32. i prava na primjenu blažeg zakona iz odredbe člana 34. Ustava – u 1 odluci, prava na pravni lijek iz odredbe člana 20. Ustava - u 2 odluke, pravo na slobodu izražavanja iz odredbe člana 47. Ustava – u 1 odluci.

U građansko pravnoj oblasti donijeto je 26 odluka, u krivičnopravnoj oblasti 2, u oblasti upravnog prava 2, u privrednom sporu 3 i izvršnom postupku 1 odluka u kojima je podnosiocima ustavnih žalbi povrijeđeno neko od predhodno navedenih ustavnih prava. U najvećem broju ovih odluka, Ustavni sud je utvrdio povredu nekog od aspekata prava na pravično suđenje, iz odredbe člana 32. Ustava.

Kada su u pitanju odluke Ustavnog suda o odbijanju ustavne žalbe, u najvećem broju je ukazivano na povredu svojinskih prava i prava iz radnog odnosa, prava na ličnu slobodu i dr.

Predmet velikog broja ustavnih žalbi odnosio se na privatno-pravne, imovinske sporove odnosno sporove koji nijesu vezani isključivo za organe vlasti. U tim predmetima se od Ustavnog suda zahtijevalo da poništi, ukine ili preinači osporene sudske odluke, ali isto tako i da sasluša predložene svjedoke, da odredi zadatak sudskim vještacima, da utvrdi pravo svojine podnosilaca na nepokretnostima, da vrati nacionalizovanu imovinu i slično, što je u nadležnosti redovnih, a ne Ustavnog suda.

U fazi prethodne kontrole ustavne žalbe u kojoj se ispituje da li su ispunjene procesne

pretpostavke da se po podnijetoj ustavnoj žalbi vodi postupak i donese meritorna odluka Ustavni sud je, tokom godine, ispitao 875 ustavnih žalbi, a na procesni način, prije svega rješenjem o odbacivanju ustavne žalbe, okončao 263 predmeta. Iako je Ustavni sud bio efikasan i u ovoj fazi postupanja, zabrinjava činjenica, na koju Ustavni sud godinama ukazuje, da je nedopustivo veliki broj ustavnih žalbi koje ne ispunjavaju pretpostavke za vođenje postupka izjavljen od strane punomoćnika, koji su advokati, dakle stručna lica.

Naime u 2016 godini, 70% ukupno odbačenih ustavnih žalbi u ime podnosilaca izjavili su njihovi punomoćnici i advokati. Ustavni sud primjećuje da i pored toga što se postupci po ustavnim žalbama vode već dugi niz godina i što je Ustavni sud kako na početku svog rada, tako i u 2016. godini, nakon donošenja Zakona o Ustavnom sudu iz 2015. godine, usklađenog s Ustavnim Amandmanima, na Internet stranici objavio Obrazac sa uputstvom za popunjavanje ustavne žalbe, veliki broj advokata i dalje ne pravi razliku između ustavne žalbe, kao posebnog pravnog sredstva za zaštitu Ustavom zajemčenih ljudskih prava i sloboda, i redovnih i vanrednih pravnih sredstava, koja se izjavljuju u postupcima pred redovnim sudovima, te podneskom označenim kao ustavna žalba, traže da Ustavni sud postupa kao instancijski sud.

#### **4. Postupak za rješavanje sukoba nadležnosti**

U postupku odlučivanja o sukobu nadležnosti Ustavni sud je donio 2 rješenja o odbacivanju predloga za rješavanje sukoba nadležnosti. Podnijeti zahtjevi odnosili su se na rješavanje sukoba nadležnosti između suda i javne ustanove i suda i organa državne uprave, za čije odlučivanje Ustavni sud nije nadležan.

#### **5. Rješavanje izbornih sporova**

Izborni spor, kao konkretan pojedinačan spor, odnosi se na odlučivanje nadležnih organa, o svim povredama pravila izbornog postupka, od trenutka raspisivanja izbora, do postupka utvrđivanja mandata.

U okviru ove nadležnosti Ustavni sud je riješio 15 izbornih žalbi. Donio je 11 odluka o odbijanju izborne žalbe, kao neosnovane i 4 rješenja o odbacivanju zbog procesnih nedostataka.

U izbornim sporovima pred Ustavnim sudom, u 2016. godini, predmet izborne žalbe odnosio se na navodne nepravilnosti u vezi sa sastavom biračkog odbora i načinom ostvarivanja biračkog prava. Predmet odlučivanja Ustavnog suda u izbornom sporu, mogu biti samo činjenice i dokazi o kojima je odlučivala Državna izborna komisija.

### **III ODNOS USTAVNOG SUDA I SKUPŠTINE CRNE GORE**

Ustavni sud je i u toku 2016. godine, postupajući na osnovu odredaba čl. 33. i 34. Zakona o Ustavnom sudu, Skupštini Crne Gore dostavljao na odgovor podnijete predloge i inicijative za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti zakona, odnosno saglasnosti zakona sa

Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Ustavni sud zapaža, da Skupština Crne Gore, uprkos obavezi koja proizilazi iz odredbe člana 34. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, ali i činjenice da je kao organ zakonodavne vlasti, upravo ona donosilac zakona, koji se u značajnom broju osporavaju pred Ustavnim sudom, u postupaka po podnijetim inicijativama ili prijedlozima i dalje ne dostavlja tražene odgovore.

Ustavni sud u 2016. godine, nije donosio akte, kojima shodno odredbama člana 149. stav 3. Ustava i člana 112. Zakona o Ustavnom sudu, Skupštinu Crne Gore obavještava o uočenim pojavama neustavnosti i nezakovitosti.

#### **IV IZVRŠENJE ODLUKA USTAVNOG SUDA**

Polazeći od odredbe člana 151. stav 4. Ustava, prema kojoj su odluke Ustavnog suda obavezne i izvršne, odredbom člana 52. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore utvrđena je obaveza državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravnih lica i drugih subjekata koji vrše javna ovlašćenja da, u okviru svoje nadležnosti, izvršavaju odluke Ustavnog suda, a njihovo izvršenje, kad je to potrebno, obezbjeđuje Vlada Crne Gore. Ustavni sud može u odluci odrediti rok i način izvršenja odluke, kao i organ koji je dužan da je izvrši. Prema odredbi člana 86. Poslovnika Ustavnog suda Crne Gore, ako je Ustavni sud u odluci odredio rok ili način izvršenja odluke, odnosno organ koji je dužan da je izvrši shodno odredbi člana 52. stav 3. Zakona, a ti se nalozi ne poštuju, Ustavni sud donosi rješenje kojim se utvrđuje da nalozi iz odluke Ustavnog suda nijesu izvršeni.

U toku 2016. godine, Ustavni sud nije donosio rješenja na osnovu odredaba člana 86. Poslovnika Ustavnog suda Crne Gore, što ukazuje na činjenicu da se prethodno navedene odredbe Ustava i Zakona poštuju.

#### **V ORGANIZACIONI OBLICI RADA USTAVNOG SUDA**

Položaj i nadležnosti, kao i osnove postupanja Ustavnog suda, zasnovane su na odredbama Ustava i Zakona o Ustavnom sudu, a unutrašnja organizacija, način rada i druga pitanja od značaja za rad Ustavnog suda, bliže su uređeni Poslovníkom o radu Ustavnog suda, koji je Ustavni sud, nakon donošenja novog Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore, broj 11/15“), usklađenog sa Amandmanima na Ustav, donio u januaru mjesecu 2016. godine. Primjena Poslovnika u Ustavnom sudu započela je u februaru 2016. godine.

#### ***Sjednica Ustavnog suda i vijeća***

Rad Ustavnog suda, u skladu sa propisanom organizacijom u 2016. godini, odvijao se na sjednicama Ustavnog suda i sjednicama vijeća.

Održano je 19 sjednica Ustavnog suda, 8 sjednica Prvog vijeća za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, 8 sjednica Drugog vijeća za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, 6

sjednica Vijeća za rješavanje procesnih pretpostavki za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama i jedna sjednica Trećeg vijeća za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama <sup>6</sup>, formiranog radi efikasnije obrade predmeta u jednom broju ustavnih žalbi.

Takođe na sjednicama Ustavnog suda razmatrani su i predlozi pravnih stavova u vezi pojedinih ustavnopravnih pitanja u pojedinim prdmetima, usvojeni opšti pravni akti, kao i druga pitanja u skladu sa Zakonom i Poslovníkom.

### **Redakciona komisija**

Redakciona komisija, kao stalno radno tijelo Ustavnog suda, u 2016. godini je u 1163 predmeta utvrdila konačan tekst odluke odnosno rješenja usvojenog na sjednici Ustavnog suda odnosno sjednici vijeća.

## **VI JAVNOST RADA USTAVNOG SUDA**

Redovno informisanje javnosti, kao i do sada, omogućeno je: objavljivanjem odluka Ustavnog suda u „Službenom listu Crne Gore“, objavljivanjem dnevnog reda i vremena održavanja sjednice Ustavnog suda i drugih važnih informacija o radu Ustavnog suda na internet stranici.

Na internet stranici Ustavnog suda objavljivana su saopštenja o ishodu odlučivanja u svakom pojedinačnom predmetu. Saopštenja su nakon završetka sjednica istog dana objavljivana na internet stranici Ustavnog suda. Osim toga, u cilju opširnijeg informisanja javnosti, odluke u predmetima koji su imali širi društveni značaj objavljivane su u cjelini.

Javnost rada Ustavnog suda obezbjeđivana je i u postupanju Ustavnog suda po zahtjevima za slobodan pristup informacijama od javnog značaja. Tokom 2016. godine zahtjeve su podnosili građani, mediji, nevladine organizacije i druga udruženja. O svim podnijetim zahtjevima odlučeno je u zakonom propisanom roku.

Objavljivanjem vijesti na internet stranici Ustavnog suda javnost je informisana i o posjetama predstavnika drugih ustavnih sudova Ustavnom sudu Crne Gore. Redovno su objavljivane i vijesti o učešću predsjednice i sudija Ustavnog suda, kao i ustavnosudskih savjetnika u radu naučnih i stručnih skupova i sastancima sa predstavnicima međunarodnih organizacija.

## **VII MEĐUNARODNOPRAVNA SARADNJA**

Uspostavljanje i razvijanje međunarodnopravne saradnje u prethodnoj godini, kao i ranije, bilo je pretežno orijentisano na uspostavljanje ili unapređenje bilateralnih odnosa sa drugim ustavnim sudovima, kao i multilateralnu saradnju sa regionalnim i evropskim sudovima.

---

<sup>6</sup> Formiranog u skladu sa članom 42. Poslovníka Ustavnog suda Crne Gore.

Saradnja se odvijala s ciljem razmjene stručnih znanja i iskustava, uz prepoznavanje postojanja zajedničkih interesa za promovisanje međusobne saradnje.

Takođe, tokom godine je nastavljena uspješna saradnja sa međunarodnim organizacijama i institucijama: Savjet Evrope, OEBS, Fondacija Hanns Seidel, UNDP, IRZ i Fondacija Konrad Adenauer.

U okviru projekta SOCCER, koji je realizovan u saradnji sa Savjetom Evrope, izvršena je edukacija sudija i savjetnika od strane eksperata Savjeta Evrope i organizovane su studijske posjete sudija i savjetnika Evropskom sudu za ljudska parava u Strazburu i ustavnim sudovima Republike Hrvatske i Republike Slovenije.

Nakon okončanog navedenog projekta, Ustavni sud je sa Savjetom Evrope dogovorio nastavak saradnje u okviru novog projekta „FILL“, koji će obuhvatati nastavak edukacije i studijske posjete sudija i savjetnika Ustavnog suda, kao i dogradnju informacionog sistema, posebno izradu internet stranice Ustavnog suda.

U toku 2016. godine, Ustavni sud je organizovao tri Međunarodne i regionalne konferencije.

U saradnji sa Savjetom Evrope, održane su dvije regionalne Konferencije na temu:

- „Zaštita ljudskih prava u Crnoj Gori: primjena domaćih pravnih lijekova, sudskih i van-sudskih mehanizama od strane pravnih stručnjaka“ i „Uloga Ustavnog suda u izgradnji vladavine prava-zaštita ljudskih prava i sloboda“,

U saradnji sa Njemačkom fondacijom za međunarodnopravnu saradnju IRZ organizovana je Konferenciju na temu: *“Ustavnosudska zaštita izbornog prava”*.

U saradnji sa Ambasadom SAD u Podgorici, delegacija Ustavnog suda boravila je u studijskoj posjeti Sjedinjenim Američkim Državama.

Predsjednik Ustavnog suda Republike Austrije prof. dr Gerhart Holzinger i delegacija Ustavnog suda Republike Slovačke na čelu sa predsjednicom dr Ivettom Macejkovom, boravili su u zvaničnoj posjeti Ustavnom sudu Crne Gore.

#### **Međunarodne konferencije, studijske posjete, bilateralne posjete i regionalne koferencije:**

Predstavnici Ustavnog suda su učestvovali su u radu konferncija koje su organizovali ustavni sudovi regiona Bosne i Hercegovine, Republika Srbije i Republike Kosovo, kao i evropski ustavni sudovi Bugarske, Rusije, Ukrajine, Turske, Rumunije, Mađarske i Letonije.

## VIII SARADNJA SA DRUGIM DRŽAVNIM ORGANIMA, USTANOVAMA I ORGANIZACIJAMA

Kao i prethodnih godina, Ustavni sud je u ostvarivanju svojih nadležnosti saradivao sa drugim državnim organima u pitanjima od interesa za očuvanje i jačanje ustavnosti i zakonitosti i zaštitu zajamčenih ljudskih prava i sloboda. Ustavni sud zastupniku Države Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava pruža potrebne informacije o svom postupanju i bližim razjašnjavanjem pravnih stavova zauzetih u postupku odlučivanja po podnijetim ustavnim žalbama doprinosi kvalitetnoj pravnoj argumentaciji koju Zastupnik treba u ime države Crne Gore da predstavi kroz dostavljanje odgovora na predstavke podnijete protiv Crne Gore. Tim povodom, pripremani su podaci o praksi Ustavnog suda i postupanju u predmetima po ustavnim žalbama za pojedina ustavna prava.

Međutim, Ustavni sud konstatuje da treba intenzivirati saradnju sa sudijom Evropskog suda za ljudska prava ispred Crne Gore, radi kontinuiranog upoznavanja sa stavovima i praksom ovog suda.

Takođe, nastavljena je saradnja sa Venecijanskom komisijom, koja obuhvata sačinjavanje izvoda iz odluka Ustavnog suda za bilten i elektronsku bazu podataka Venecijanske komisije, kao i pripremu i dostavljanje odgovora na postavljena pitanja Ustavnom sudu o nacionalnoj regulativi i praksi u vezi različitih pitanja.

## IX USLOVI RADA USTAVNOG SUDA

Imajući u vidu prirodu i značaj poslova koji se u okviru svih devet nadležnosti obavljaju u Ustavnom sudu, mora se istaći da Ustavni sud zbog skromnog radnog prostora u kojem je smješten, nema adekvatne uslove rada, primjerene broju sudija i zaposlenih, kao i potrebi da se popune upražnjena radna mjesta u Službi Ustavnog suda.

Nedostatak djelotvorne IT infrastrukture u Ustavnom sudu bio je jedan od glavnih razloga velike opterećenosti prilivom predmeta, kao i zaostatkom predmeta iz ranijih godina. Kroz projekat SOCCER finansiran od strane Savjeta Evrope i Evropske unije 2016. godine, Ustavnom sudu je obezbijeđen softver za upravljanje predmetima kroz koji je omogućena digitalizacija svih odluka Ustavnog suda donijetih od njegovog osnivanja do danas. Takođe, softver je obuhvatao i CMS/DMS (*case management system/document management system*), sistem za upravljanje predmetima i dokumentima. Funkcionalnosti softvera su omogućile zaposlenima u Ustavnom sudu da na elektronski način upravljaju dokumentima (žalbama, odlukama, podnescima, presudama, itd.), da ih na lakši način pretražuju i digitalno arhiviraju.

Pored navedenog, takođe je izvršena i nabavka računarske opreme: dva servera kao i skener, da bi navedeni softver u potpunosti mogao biti iskorišten. Nakon godinu dana njegove efikasne implementacije, ukazala se potreba za određenim unapređenjima i poboljšanjima koja

se prvenstveno odnose na sledeće:

1. Redovno održavanje softverskog sistema i internet stranice za naredne dvije godine, ukoliko je to moguće, uz povremeno angažovanje informatičkog stručnjaka.

2. S obzirom na to da postojeći *web site* Ustavnog suda ne zadovoljava potrebe Ustavnog suda za većom transparentnošću u radu, neophodno je napraviti redizajn portala, što obuhvata sljedeće funkcionalnosti:

- novi dizajn i idejno rješenje internet stranice
- obezbjediti adekvatan *hosting* za portal (na postojećem ili nekom drugom serveru u - zavisnosti od raspoloživog prostora na postojećem)
- uvesti englesku verziju portala
- ažurirati postojeće informacije
- omogućiti unos vijesti, obavještenja, pretragu, multimedijalne sadržaje, i dr.
- omogućiti zaposlenima u Ustavnom sudu da, bez specifičnog IT znanja, ažuriraju portal
- uvesti CMS (Content Management System) sistem za dinamičko upravljanje sadržajem, koji omogućava samostalno 'popunjavanje' sadržajem<sup>7</sup>.

Na novoj internet stranici Ustavnog suda, čija izrada je u toku, uprkos ograničenim tehničkim mogućnostima, redovno se objavljuju najvažniji podaci o radu Ustavnog suda (dnevni redovi i saopštenja sa sjednica, vijesti, propisi, kao i drugi značajni podaci) što, iako nedovoljno, doprinosi transparentnosti rada Ustavnog suda. Osposobljavanjem službe Ustavnog suda stručnim i iskusnim inženjerima informatičke struke, Ustavni sud bi tokom 2017. godine u većoj mjeri uspio da preuzme upravljanje sopstvenim informacionim sistemom.

## X ZAKLJUČNE OCJENE

U ovom završnom osvrtu na rad Ustavnog suda, treba istaći da podaci koje Ustavni sud daje u svojim godišnjim izvještajima o radu i bez dublje analize, ilustruju činjenicu da se uloga Ustavnog suda vremenom bitno proširila. Od organa čija se funkcija ogledala gotovo isključivo u uklanjanju neustavnih i nezakonitih opštih pravnih akata iz pravnog poretka, Ustavni sud je prerastao u instituciju od koje građani traže i očekuju zaštitu i u odnosu na svoja individualna prava i slobode. Iako se pružanje individualne zaštite prevashodno ostvaruje u postupku po ustavnim žalbama, ništa manjeg značaja, a čak i šireg domašaja, je ispitivanje ustavnosti i zakonitosti opštih akata sa stanovišta poštovanja zajemčenih prava i sloboda. Interpretacijom nacionalnog zakonodavstva u skladu s Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao sastavnim dijelom pravnog poretka Crne Gore, a u granicama koje postavlja Ustav, standard njihove zaštite podignut je na viši nivo. Kao što je i ranije ukazivano,

---

<sup>7</sup> CMS je, uglavnom, namijenjen prosječnim korisnicima računara, vlasnicima ili administratorima koji će održavati sajt i koji ne moraju da znaju web programiranje.



ovakav pristup Ustavnom suda ostvarivanju njegovih ustavnih funkcija predstavlja i svojevrsni, konkretni, doprinos usklađivanju nacionalnog sa evropskim pravnim okvirom.

Nastojeći da što potpunije ostvari svoju Ustavom utvrđenu funkciju, Ustavni sud je postepeno poboljšavao pretpostavke za postizanje tog cilja u domenu uslova za rad i djelovanje. Zahvaljujući većem stepenu osposobljavanja Stručne službe Ustavnog suda, organizacionih promjena i informatičkih uslova s jedne strane, a prateći obimnu zakonodavnu aktivnost i praksu domaćih redovnih sudova, kao i drugih ustavnih sudova i posebno Evropskog suda za ljudska prava, Ustavni sud je uspio da, rješavajući izuzetno veliki broj predmeta, doprinese očuvanju Ustavom utvrđenih vrijednosti i unapređivanju stepena zaštite ljudskih prava i sloboda.

Analiza statističkih podataka ukazuje da najveći broj predmeta čine predmeti po ustavnim žalbama (90%), a suštinski pozitivni rezultati u smislu smanjenja njihovog broja (12%)<sup>8</sup> rezultat su poboljšanja efikasnosti rada Ustavnog suda. Na početku izvještajnog perioda, predmeti iz ranijih godina (2012., 2013. i 2014.) činili su 40% predmeta koje je Ustavni sud imao u radu<sup>9</sup>, a na kraju izvještajnog perioda, udio predmeta iz tih godina iznosi svega 6%<sup>10</sup>.

U pogledu nadležnosti Ustavnog suda u kontroli ustavnosti i zakonitosti opštih pravnih akata može se zapaziti da i dalje najčešće postupke iniciraju građani, kao i da veliki broj takvih predmeta ne ispunjava uslove za meritorno odlučivanje Ustavnog suda, ali već samo angažovanje na rješavanju ovih predmeta otežava postupanje u predmetima u kojima se postavljaju složena i značajna ustavnopravna pitanja. Takođe, u predmetima apstraktne kontrole, može se zapaziti da je veći broj utvrđujućih i ukidnih odluka u kojima je Ustavni sud odlučivao o ustavnosti odredaba pojedinih zakona, drugih propisa i opštih pravnih akata, te da je razlog neustavnosti u ne malom broju slučajeva povreda načela jedinstva pravnog poretka, što upućuje na potrebu da resorna ministarstva i drugi učesnici u postupku pripreme predloga zakona sa većom pažnjom analiziraju rešenja koja se predlažu, kao i da nastoje da se u što većoj meri poštuju zahtjevi u pogledu kvaliteta zakona u smislu standarda uspostavljenih konvencijskim pravom.

Konačno, Ustavni sud smatra da u procesu kvalitetne zaštite zajemčenih prava i sloboda ima mjesta i prostora za angažovanje različitih subjekata u društvu. U tom smislu, a imajući u vidu neprestano ukazivanje Ustavnog suda na enormno veliki broj ustavnih žalbi podnijetih od strane punomoćnika koji su stručna lica (advokati), a koje ne ispunjavaju Ustavom utvrđene pretpostavke da se po njima vodi postupak, nameće se kao nužnost to da se advokatska komora, kao profesionalno udruženje advokata, konkretno angažuje na stručnom osposobljavanju svojih članova za kvalitetno zastupanje interesa stranaka u postupku pred Ustavnim sudom.

---

<sup>8</sup> Na početku izvještajnog perioda u radu je bilo 1443 ustavnih žalbi, a na kraju izvještajnog perioda 1269, što je za 12% manje.

<sup>9</sup> Predmeta iz 2012., 2013. i 2014. godine bilo je 647 od ukupno 1606 predmeta u radu na početku izvještajnog perioda.

<sup>10</sup> Predmeta iz 2012., 2013. i 2014. godine bilo je 91 od ukupno 1431 predmeta u radu na kraju izvještajnog perioda.

Na unutrašnjem planu, Ustavni sud je preduzimanjem mjera organizacione i tehničko-tehnološke prirode, kao i istrajnim angažovanjem sudija i zaposlenih u Službi Ustavnog suda uspio da tokom 2016. godine riješi do sada najveći broj predmeta.

PREDSJEDNIK

dr Dragoljub Drašković

Su br. 407/17  
1. jun 2017. godine